

RUOTSI, PITKÄ OPPIMÄÄRÄ, kuullunymmärtämiskoe 9.9.2014

Nämä täydet pisteet antavan vastauksen sisällöt eivät sido ylioppilastutkintolautakunnan arvostelua. Lopullisesta arvostelusta päättää tutkintoaineen sensorikunta.

Täydet pisteet antava vastaus sisältää:

- a) – 1840-luvulla. (1 p.)
 - Lakkia käytettiin ympäri vuoden / arkisin (ja talvella käytössä oli lämpimämpi malli). (1 p.)
- b) – Lakin väri kertoo opinto-ohjelman/linjan/aineen. (1 p.)
 - Lisäksi lakkiin kirjotaan/merkitään henkilökohtaisia tietoja, kuten koulun nimi, oma nimi ja luokka. (1 p.)
- c) – Lakki piti ostaa ja maksaa etukäteen. (1 p.)
 - Rahoja ei saanut takaisin, jos reputti. (1 p.)
- d) – Eräs poika löi häntä vatsaan. (1 p.)
 - Koska piti häntä ylioppilaslakkeineen yläluokkaisena/porvarillisena. (1 p.)
- e) – Koulu-uudistus. (1 p.)
 - Rippijuhlien suosio on laskenut/vähentynyt. (1 p.)

a)

Studentmössan var från början en gemensam symbol för dem som hade studerat på universitetet. De första som bar studentmössor var Uppsalastudenterna på 1840-talet som i sin tur inspirerats av tyska och danska studenter. Från examensårets valborg och framåt bar man mössan året om även till vardags. Förutom den vanliga tunna mössan fanns det en varmare modell till vintern.

b)

Den moderna studentmössan varierar också i utseende. Färgerna på mössan anger vilket program man läser på gymnasiet. Samhällsprogrammet ska vara svart med en blå strimma medan naturvetaren har en grön strimma. Idag är det också vanligt att man broderar in en personlig text på mössan, vanligtvis med gymnasieskola, namn och klass.

c)

- Gunilla, du är född 1944 och tog studenten den 25 april 1964 vid S:t Magnusskolan i Lövköping. Hur gick det till?
- På studentdagen åkte jag taxi till skolan där det på förmiddagen hölls förhör med censorer. Mössan som hade betalats i förväg fick man om man klarade provet. Blev man kuggad, fick man varken mössa eller pengarna tillbaka. De som klarade proven fick springa ut med mössan på och mötas av vänner och få en massa blommor runt halsen.

d)

- Kennet blev student år 1974. Vad minns du av studentvåren?
- Ja, i Sverige avskaffades ju studentexamen år 1968, men alla som ville fick ta studenten för att fira att de slutat skolan. Men det var 70-tal och studentfirandets och studentmössans symboliska betydelse var borgerlig, vilket inte alls var populärt då. Många ville ändå ha en studentmössa som ett minne, inte minst eftersom alla klasskompisar skrev i den på studentdagen.

Jag och mina kompisar firade studenten med mössorna på, men det vi verkligen ville fira var att vi klarat skolan, och sen skulle det väl alltid reta någon. Och visst retade det folk! Jag minns en kille som kom fram till mig på Klubb Malmen och helt oprovocerat slog mig i magen så att jag tappade andan, och detta bara för att han ansåg att jag var överklass.

e)

Men tider och ideologier förändras. Redan på 1980-talet och i och med skolreformen tio år senare så drog firandena igång igen. Den minskade populariteten för att konfirmera sig har för sin del bidragit till att studenten ses som en av de viktigaste händelserna för ungdomarna i dag. Det största fokuset nu är på själva firandet, vars kostnader har stigit för varje år.